

**DOMĀ.
DARI.
RADI.**

"Katrs zin' kā labāk
vaj'g»

jeb emocionālās vardarbības
riski, ar kuriem sastopas
pirmsskolas un sākumskolas
skolotāji darbā ar skolēnu
vecākiem

DOMDARIS

150 skolēni

Privāta sākumskola

22 pirmsskolas
bērni

Katru mācību
priekšmetu māca
cits skolotājs

18 skolotāji

30 darbinieki kopā
ar skolotājiem

SKOLAS KLIENTS IR BĒRNS

Tika veikta skolotāju aptauja par emocionālās vardarbības riskiem darba vidē. Aptaujā piedalījās 15 skolotāji.

Skolas DOMDARIS skolotāji emocionālo vardarbību saprot kā:

- 1.skolotāja profesionalitātes apšaubīšana;
- 2.skolēnu vecāki ar skolotāju veido darba devēja un darba ņēmēja attiecības;
- 3.agresīva un uzbrūkoša komunikācija;
- 4.skolotāja personīgo robežu pārkāpšana.

1. Skolotāja profesionalitātes apšaubīšana

1. Par skolotāja kompetences trūkumu konkrētā mācību priekšmetā.

2. Par skolēnu savstarpējām attiecībām, vainojot skolotāju par nepietiekamu iesaistīšanos skolēnu konfliktu risināšanā.

3. Par skolotāja pieredzes trūkumu situācijās, kad skolēns izturas ar necieņu pret skolotāju un neveic mācību darbu.

2. Skolēnu vecāki ar skolotāju veido darba devēja un darba ņēmēja attiecības

Vecāki mēģina izmantot savu sociālā statusa pārākumu vai profesionālās zināšanas, lai «noliktu skolotāju pie vietas». Skolēnu vecāki «izsauc» skolotājus uz sarunu, lai risinātu sev aktuālos jautājumus.

3. Agresīva un uzbrūkoša komunikācija

Skolēna un skolēnu vecāku noskaņošana pret skolu vai skolotājiem. Agresīva komunikācija tikai ar e-klases, *whatsapp* vai sms starpniecību. Skolotāja aprunāšana skolēnu vecāku *whatsapp* grupā, kurā ir arī skolotājs, kuru aprunā.

Agresija un uzbrūkošā komunikācija reti novērojama klātienēs sarunās ar skolotāju.

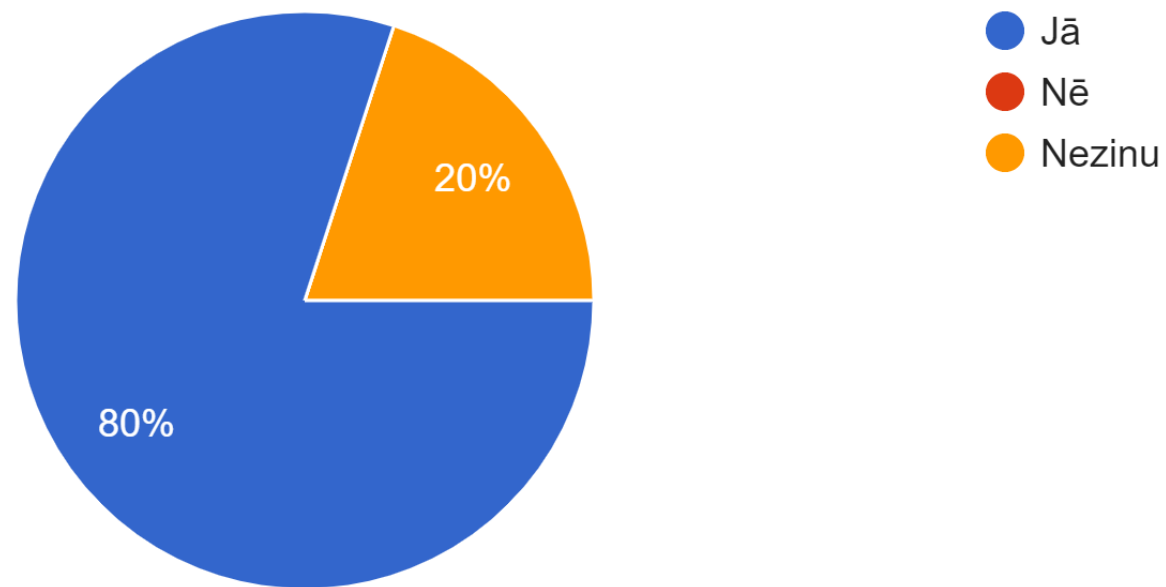

4. Skolotāju personīgo robežu pārkāpšana

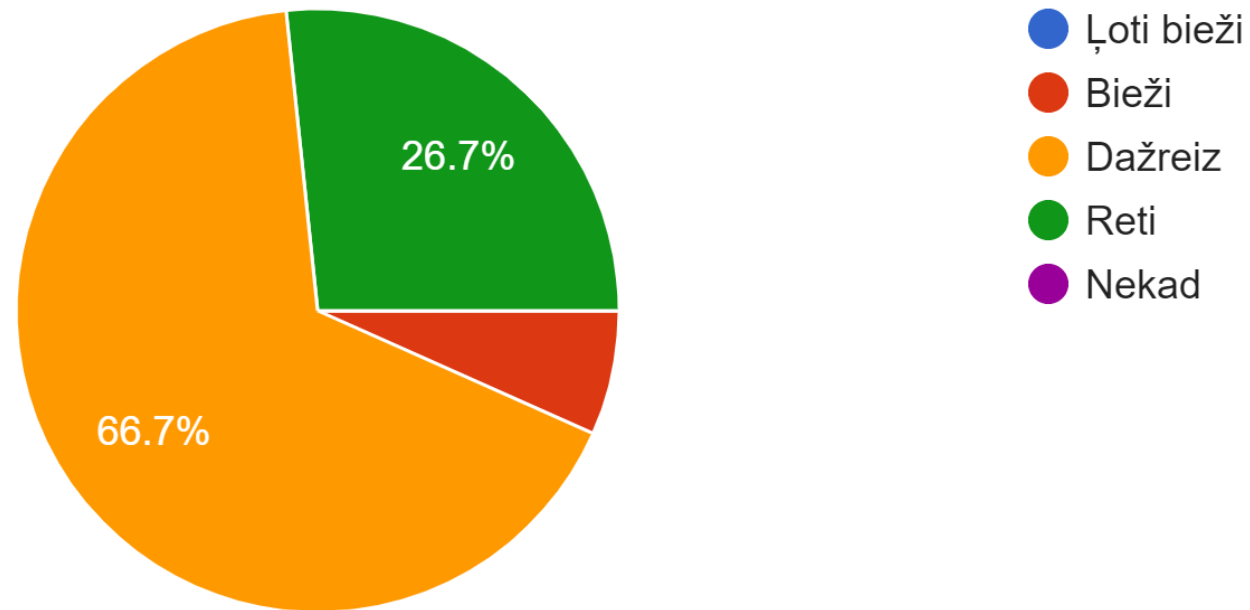

1. Zvani, sms un citas ziņas ārpus darba laika.
2. Skolotājam nav brīvdienu, jo satiekot skolēnus un skolēnu vecākus uz ielas dzird «Labdien, skolotāj!».
3. Sarunas ar skolotāju pirms stundām vai bez iepriekšējas pieteikšanās.

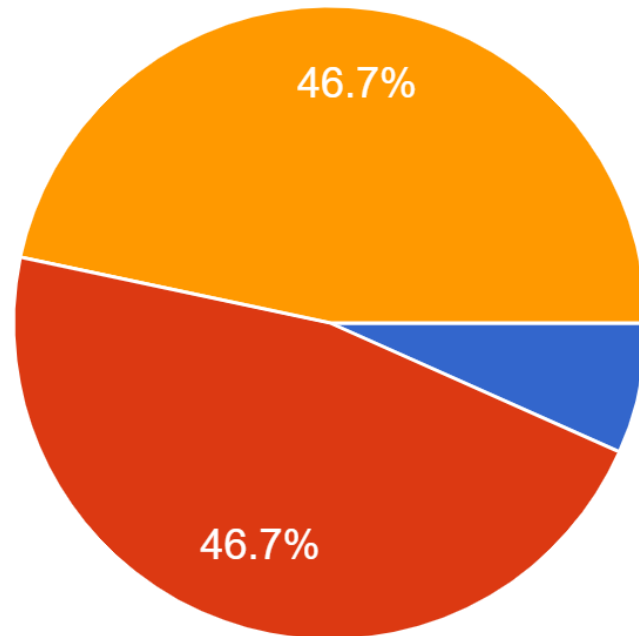
Vai skolotāji skolā DOMDARIS piedzīvo emocionālo vardarbību?

Cik bieži skolotāji skolā DOMDARIS piedzīvo emocionālo vardarbību no skolēnu vecākiem?

Kurš ir vairāk pakļauts skolēnu vecāku emocionālajai vardarbībai - mācību priekšmetu skolotāji vai klašu audzinātāji?

- Mācību priekšmetu skolotāji
- Klašu audzinātāji
- Gan klašu audzinātāji, gan mācību priekšmetu skolotāji ir vienlīdz bieži pakļauti vecāku emocionālajai vardarbībai

Kāpēc skolēnu vecāku un klašu audzinātāju sadarbībā rodas emocionālās vardarbības riski?

1. Klašu audzinātājiem ir personīgāka un regulārāka komunikācija ar skolēnu vecākiem, tāpēc arī palielinās risks nokļūt situācijās, kurās skolēnu vecāki ir agresīvi noskaņoti.

2. Vecāki uzskata, ka klases audzinātājs/-a ir kā klases "tētis" vai "mamma", kurš jebkurā situācijā nes atbildību par to, kas notiek ar viņa bērnu. Ja šīs cerības/uzticēšanās netiek attaisnotas, skolotājam var nākties saskarties ar emocionālu uzbrukumu.

Kāpēc skolēnu vecāku un mācību priekšmetu skolotāju sadarbībā rodas emocionālās vardarbības riski?

No mācību priekšmetu skolotājiem tiek sagaidīti konkrēti rezultāti - labas atzīmes. Ja netiek piepildītas vecāku gaidas par konkrētu vērtējumu, tad nereti skolotājam tiek norādīts uz neprofesionalitāti.

Skolotājiem nepieciešamais atbalsts

Kādu atbalstu emocionālas vardarbības gadījumā vēlas saņemt skolotāji?

1. Skolas psihologa atbalsts - sarunas, iespēja analizēt iemeslus emocionālajai vardarbībai un domāt, meklēt risinājumus, kā to novērst vai pārtraukt.

2. Skolas vadības iesaistīšanās un sarunu mediācija starp vecākiem un skolotāju, lai skolotājs varētu pievērsties saviem tiešajiem pienākumiem - netraucēti vadīt mācību procesu un veikt audzināšanas darbu.

3. Kolēģu atbalsts - pajautāt padomu, izrunāt situāciju un gūt iedrošinājumu.

4. Mācības par rīcību emocionālās vardarbības jautājumos

Kāds atbalsts skolotājam šobrīd ir pieejams skolā?

1. Skolas psihologa atbalsts - iespēja pārrunāt situācijas un sagatavoties sarunai ar vecāku/vecākiem.

2. Kolēģu padoms un iedrošinājums - vieta un laiks, kur to darīt/kopdarbs.

3. Skolas vadības iesaistīšanās, padoms un iedrošinājums nepieciešamības gadījumā, sarunas ar vecākiem.

Kā skolotājs var pats sevi pasargāt no vecāku emocionālās vardarbības?

1. **JAUTĀT** - šaubu gadījumā konsultēties ar skolas psihologu, administrāciju/atbildīgo par mācību darbu vai audzināšanas darbu.

2. **UZLIKT ROBEŽAS** - skolēnu vecākiem skaidri darīt zināmu sarunu, komunikācijas laiku, veidu - darba dienu laikā, eklases epastā, utt.

3. **PIETURĒTIES PIE PLĀNA** - savā mācību priekšmetā definēt mācību mērķi saistībā ar mācību saturu, tam atbilstošus uzdevumus, vērtēšanas kritērijus.

4. **FIKSĒT** - laicīgi un regulāri dokumentēt skolēna pozitīvo un negatīvo uzvedību skolā pieejamajos rīkos.

SECINĀJUMI

1. Atbalsta sistēma strādā - psihologs, kolēģis, skolas vadība.

2. Ir jāturpina skolotājiem dot sajūta un pārliecība, ka viņi ir pašargāti un drīkst likt robežas vecākiem, lai pilnvērtīgi darītu savu darbu.

3. Ieplānot laiku, kurā skolotāji var dalīties piemēros un pieredzē, kā risinājuši situācijas, kad vecāki vērš emocionālo vardarbību pret skolotāju.

4. Dot iespēju skolotājiem apgūt zināšanas un prasmes par rīcību emocionālās vardarbības gadījumos.